

ПЕТРИШИНА ДАР'Я, ГУЛАК ОЛЕКСАНДР, здобувачі вищої освіти
Науковий керівник – **ДУБІНІНА МАРИНА**, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛЮ ЗА АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Важливими вимогами бухгалтерського обліку є об'єктивність, точність і повна відповідність фактичному стану показників. Документація є основним засобом контролю за станом і рухом господарських засобів [1]. Проте документація не завжди охоплює всі економічні явища на момент реалізації. Отже, природні втрати матеріальних цінностей під час зберігання (висихання, випаровування, псування тощо), неточності під час приймання чи відпуску, облікові помилки та інші явища, які під час виконання не можуть бути належним чином оформлені та відображені в обліку. Тому призводить до невідповідності між фактичною доступною вартістю та обліковими показниками. Ці явища не формалізуються, коли вони виникають, а лише тоді, коли їх виявляють. Основні засоби, нематеріальні активи, товарні цінності, грошові кошти, документи та розрахунки ведуться за інвентаризацією.

Однією з основних ролей інвентаризації в управлінні активами підприємства є відстеження та моніторинг рівня активів. Точне управління запасами забезпечує систематичний підхід до перевірки наявності та стану активів в організації. Згаданий процес гарантує, що всі товари обліковуються, це дозволяє підприємствам підтримувати оптимальний рівень запасів [2, с. 86-90]. Ефективне відстеження не тільки допомагає перевірити активи, але й дає змогу зрозуміти загальний стан ресурсів підприємства. Регулярно проводячи інвентаризацію, організації можуть виявити розбіжності між зареєстрованими та фактичними рівнями активів, що може стати основою для прийняття рішень щодо закупівель і розподілу ресурсів. Цей рівень контролю необхідний для підтримки ефективності роботи.

Визначення використання та ефективності активів є ще одним важливим аспектом управління запасами. Завдяки ретельному аналізу даних інвентаризації підприємства можуть оцінити, наскільки ефективно використовуються їхні активи. Наприклад, повільний або застарілий інвентар може свідчити про неефективність, яку, можливо, потрібно вирішити. Регулярні оцінки запасів дозволяють організаціям визначати критерії для визнання активів і зобов'язань, що зрештою призводить до кращої оптимізації ресурсів [3]. Це особливо важливо для підтримки конкурентної переваги, оскільки допомагає підприємствам оптимізувати роботу та зменшити витрати, пов'язані з надлишковими або недостатньо використаними запасами. Розуміючи використання активів, компанії можуть приймати більш обґрунтовані рішення щодо своїх стратегій управління активами.

Покращення процесу прийняття рішень за допомогою точних даних є важливою функцією контролю запасів. Надійні дані інвентаризації служать

основою для фінансової звітності та стратегічного планування на підприємстві. Надаючи чітку картину вартості та доступності активів, управління запасами дозволяє організаціям приймати рішення на основі даних, які відповідають їхнім бізнес-цілям. Крім того, точні записи про запаси допомагають визначити відхилення між фактичною та очікуваною наявністю активів, дозволяючи вчасно вжити коригувальних дій [4]. Це не тільки забезпечує відповідність фінансовим нормам, але й покращує загальну продуктивність організації, сприяючи прийняттю обґрунтованих рішень, які можуть призвести до підвищення прибутковості та стійкості.

Підсумовуючи, інвентаризація є критично важливим інструментом для ефективного контролю активів підприємства, забезпечуючи підприємства комплексною основою для відстеження та моніторингу рівня активів. Полегшуючи визначення використання та ефективності активів, організації можуть оптимізувати розподіл своїх ресурсів і мінімізувати відходи. Крім того, наявність точних даних дає можливість особам, які приймають рішення, робити обґрунтований вибір, який стимулює операційну досконалість і стратегічний розвиток. Оскільки підприємства продовжують орієнтуватися в дедалі складнішому бізнес-ландшафті, використання управління запасами буде важливим для забезпечення не тільки захисту активів, але й використання їхнього потенціалу в повній мірі, що зрештою сприятиме загальному успіху та стабільності організації.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 №996–XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Мисака Г. В., Шарманська В. М. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
3. Даниленко Г. Річна інвентаризація: порядок, етапи, документальне оформлення. *Бухгалтерія* *Бюджет*. URL: <http://buhbudget.com.ua/ua/journal/buhbudget/article/1611>
4. Шеленко Д. І. Особливості проведення інвентаризації на підприємстві. *Сталий розвиток економіки*. 2015. № 1. С. 175-179.

